

dorsale rechts-convexe habitueele scoliose vertoont. De school en het verwerven van de schrijfkunst zouden hiervan de schuld dragen, terwijl bij vermeerdering van deze schadelijke invloeden een scoliose-vorm, n.l. de links-convexe, lumbo-dorsale scoliose, welke in betrekking gestaan heeft met de verwerving van de rechtshandigheid en reeds verdwenen was, weer den kop opsteekt. Waarom de school en de met de rechter hand uitgeoefende schrijfkunst een rechts-convexe scoliose veroorzaken, terwijl de rechtshandigheid een links-convexe scoliose geeft, wordt niet duidelijk gemaakt.

HUG verdedigt de sterke beperking van de schooluren gedurende de jonge jaren en het meer op den voorgrond stellen van de lichamelijke opvoeding.

M. ALVARES CORREA.

F. J. J. BUYTENDIJK, *De wijsheid der mieren*. MEULENHOF. Amsterdam. Prijs: gebonden f 2.75.

Een alleraardigst overzicht van onze hedendaagsche kennis van de gewoonten en staatsinrichting der mieren. Achtereenvolgens worden besproken de kweekers van schimmeltuinen, de graanverzamelaars, de veehouders, de slavenhouders; de rooftochten der trekieren, de gastvrijheid door sommige soorten verleend aan kevers, die een bedwelmend sap afscheiden, en ten slotte de bijkans ongeloofelijke handelingen der wevermieren, die bladeren aaneenhechten met de spindraad van levende larven, welke daarbij als echte werktuigen door arbeidsters gehanteerd worden. Volgen een paar hoofdstukjes over waarnemen en handelen, instinct en verstand, waarin ook eigen proeven vermeld worden. Het geheel is zéér leerzaam en een alleszins aan te bevelen lectuur. Jammer alleen, dat er, althans voor mijn smaak, op vele plaatsen aan de vermelding der feiten beschouwingen worden toegevoegd, welke wel van de godsdienstige gevoelens van den schrijver getuigen, echter niet vermogen ons natuurwetenschappelijk inzicht in het leven der mieren belangrijk te verrijken. Dit is echter slechts een gering kwaad; wie voelt als de schrijver, zal zich er in verheugen, en wie niet zoo voelt, zich er niet bovenmatig aan stooten.

Erger trof mij de ongewone slordigheid van taal en stijl. Het boekje wemelt van afschuwelijke zinnnetjes en leelijke woorden, en zal bij een tweeden druk, die het ongetwijfeld spoedig zal bereiken, er zéér bij winnen als de schrijver het door iemand, behept met eenig taalgevoel, laat kuischen.

G. VAN RIJNBERK.
